

Modellen en Meneren

(twee naschriften naar aanleiding van artikelen in EMD van september 1981)

Naschrift I

Volgens Vernooy geloof ik onvoorwaardelijk in de wijsheid van economen. Hij vat het examen VWO van 11 mei jl. en het Harrod-Domar model aan om die wijsheid in twijfel te trekken. Die moeite had hij zich kunnen besparen. Als ik iets benadrukt heb dan is het wel de beperkte geldigheid van economische modellen. De essentie van mijn reactie ontgaat Vernooy blijkbaar. Een reden te meer om aan de wijsheid van economen te twijfelen.

H. Crijns

Naschrift II

Over de didactische betekenis van met name wiskundige modellen voor ons economie-onderwijs op scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO) kan men op goede gronden van mening verschillen. Vast staat echter dat wij door de mammoetwet scholen hebben gekregen waar dit onderwijs moet worden gegeven.

Helaas ontbreekt in de vele kamerstukken, die op de mammoetwet betrekking hebben, een goede analyse van de doelstellingen van het onderwijs op de scholen die onder genoemde wet vallen, waaronder VWO-scholen.

Het is echter toch redelijk om aan te nemen dat één van de doelstellingen van het VWO-onderwijs is de leerlingen een zo juist mogelijke beeldvorming te geven van vakken die voor verdere universitaire studie in aanmerking komen, zoals economie. Aanvaardt men deze doelstelling dan kunnen in een leerplan economie voor het VWO wiskundige modellen niet ontbreken. Geavanceerde modellen kunnen het echter nooit zijn. En dus zal hun actualiteitswaarde steeds gering zijn of zelfs nihil! Daar komt nog bij dat voor vele VWO-leerlingen econo-

mie eindonderwijs is. En deze categorie heeft eigenlijk geen baat bij behandeling van wiskundige modellen.

De voor de hand liggende conclusie is dat er eigenlijk twee leerplannen economie op VWO-scholen zouden moeten zijn. Vroeger was dit ook min of meer voor economie en andere vakken het geval. Scheikunde bij voorbeeld was op de HBS-A echt een heel ander vak dan op de HBS-B. Afdelingsgewijze structurering van het onderwijs in de bovenbouw van scholen maakt zulke leerplandifferentiatie in principe mogelijk. Bij de huidige structuur van VWO kan dit echter niet. Er is een menu à la carte gekomen. Binnen zekere grenzen kunnen leerlingen hun examenmaaltijden zelf samenstellen, met dien verstande echter dat er echter slechts *keuze* is tussen één plat Natuurkunde, één plat Frans, één plat Algemene economie, enz. Door het *eenmansmaaltijdmodel* van de mammoetwet is een docent economie op een VWO-school door onze wetgever structureel ingebed op een wijze waarop in feite het onmogelijke van deze docent wordt gevraagd.

Om uit de problemen te komen waarop Vernooy en Crijns zijn gestoten, zullen we aanzienlijk dieper moeten graven. Een goed onderbouwde doelstellingsanalyse van ons gehele voortgezet onderwijs en vooral van onze VWO/HAVO-scholen is daartoe een eerste vereiste. Zo is althans mijn mening. Dan zal het ook gemakkelijker zijn personen en zaken van elkaar te onderscheiden. Modellen zijn geen meneren. Collega's, naar ik durf te veronderstellen, echter wel.

D. Woudhuysen